

Felsefenin Konusu ve Alanları — Deneme

KPSS AI Coach · 20.09.2026 · 7 soru

1. Bilgi felsefesinin temel sorularından biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güzel olanın ölçütü nedir?
- B) Evrendeki gezegenler nasıl sınıflanır?
- C) Doğru bilgiye ulaşmak mümkün müdür?
- D) Devlet nasıl yönetilmelidir?
- E) Canlılar nasıl çoğalır?

2. Ahlak felsefesi aşağıdaki sorunlardan hangisini doğrudan ele alır?

- A) Bilginin kesin olup olmadığını
- B) Varlığın temel yapısını
- C) Sanat eserinin güzellik ölçütünü
- D) Bir eylemi iyi veya kötü yapan ölçütü
- E) Bilimsel yöntemin aşamalarını

3. Felsefi bir görüşün gerekçelerinin tartışılması aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Felsefede hiçbir görüşün değişmeyeceğini
- B) Felsefi soruların yalnızca deneyle çözüldüğünü
- C) Her düşüncenin kanıtsız kabul edildiğini
- D) Felsefenin kişisel zevklerden ibaret olduğunu
- E) Felsefi düşüncenin eleştirel ve akılcı niteliğini

4. Felsefenin "varlık nedir?", "doğru bilgi mümkün müdür?", "iyi eylem hangisidir?" gibi soruları incelediği göz önünde bulundurulduğunda, bu soruların sırasıyla hangi felsefi alanlara karşılık geldiği aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

- A) Etik — Mantık — Epistemoloji
- B) Epistemoloji — Metafizik — Etik
- C) Metafizik — Epistemoloji — Etik
- D) Mantık — Etik — Metafizik
- E) Metafizik — Etik — Epistemoloji

5. Felsefe, "sorular bakımından evrensel, cevaplar bakımından ise öznel" bir uğraş olarak nitelendirilmektedir. Bu nitelendirmeye göre felsefî bilgi ile bilimsel bilgi arasındaki temel ayrıma ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A)** Bilimsel bilgi de felsefî bilgi gibi cevaplar bakımından öznelir.
- B)** Felsefî bilgi, bilimsel bilgidir farklı olarak kesin ve evrensel sonuçlara ulaşır.
- C)** Bilimsel bilgi cevaplar bakımından nesnel olmayı hedeflerken felsefî bilgi, aynı soruya farklı cevaplara olanak tanır.
- D)** Felsefî sorular yalnızca belirli toplumların gündemine giren yerel meselelerdir.
- E)** Bilimsel bilginin soruları da felsefî sorular gibi öznel nitelik taşır.

Felsefî düşünmenin ayırt edici yönü, "sorular bakımından evrensel, cevaplar bakımından ise öznel" olmasıdır. İnsanların üzerinde düşündüğü meseleler farklı dönemlerde ve toplumlarda yeniden ortaya çıkabilir. Buna karşılık bu meseleler hakkında ulaşılan değerlendirmeler, düşünürlerin bakış açılarına göre değişebilir.

6. Bu parçaya göre felsefî düşünmeyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A)** Felsefî sorunlar herkes için geçerli olsa da ulaşılan yargılar kişisel bakışla biçimlenebilir.
- B)** Felsefî sorular yalnızca belirli toplumların ortak meraklarını yansıtır.
- C)** Felsefî cevaplar bütün insanlar için değişmez doğrular oluşturur.
- D)** Felsefî düşüncede sorular kişisel, cevaplar ise herkes için aynıdır.
- E)** Felsefî değerlendirmeler deney sonuçlarıyla tek biçimde kesinleşir.

Günümüzde akademik felsefe, varlığın yapısını, bilginin imkânını, doğru eylemin ölçütlerini ve doğru düşünmenin kurallarını farklı başlıklarda ele alır. Bu ayrım, felsefî çalışmalarda birbirinden farklı problem türlerinin bulunduğunu gösterir. Böylece felsefî araştırma tek bir meseleyle sınırlı kalmadan çeşitli yönlerde açılır.

7. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi felsefenin başlıca alanlarını doğru olarak vermektedir?

- A)** Metafizik, epistemoloji, etik ve mantık
- B)** Bilim felsefesi, din felsefesi, estetik ve etik
- C)** Ontoloji, siyaset felsefesi, estetik ve mantık
- D)** Epistemoloji, psikoloji, sosyoloji ve etik
- E)** Metafizik, tarih felsefesi, hukuk ve estetik

Cevap Anahtarı

1. C

2. D

3. E

4. C

5. C

6. A

7. A

Çözümler

1. Bilgi felsefesi bilginin kaynağını, sınırlarını, doğruluğunu ve imkânını sorgular.
2. Ahlak felsefesi iyi-kötü, doğru-yanlış ve ödev gibi değer yargılarını ve eylem ilkelerini inceler.
3. Felsefi görüşlerin gerekçeleriyle birlikte tartışılması, düşüncelerin eleştiriye açık ve akla dayalı olduğunu gösterir.
4. "Varlık nedir?" sorusu var olanın özünü ve temel yapısını araştıran metafiziğin; "doğru bilgi mümkün müdür?" sorusu bilginin kaynağını, sınırlarını ve geçerliliğini inceleyen epistemolojinin; "iyi eylem hangisidir?" sorusu ise ahlaki değerleri ve eylemin doğruluğunu araştıran etiğin konusudur. Bu sıralama C seçeneğiyle örtüşmektedir. En güçlü çeldirici olan B seçeneğinde epistemoloji ve metafizik yer değiştirmiştir; bu ayrım anlaşılmadan kolayca yanılgıya düşülebilir.
5. Felsefenin sorular bakımından evrensel olması, her insanın bu sorularla karşılaşabileceği anlamına gelir; cevaplar bakımından öznel olması ise aynı soruya birden fazla geçerli yanıtın bulunabileceğini gösterir. Bilimsel bilgi ise deney ve gözleme dayanarak nesnel, doğrulanabilir sonuçlara ulaşmayı hedefler. Bu fark C seçeneğinde doğru biçimde ifade edilmektedir. A seçeneği bilimsel bilgiyi de öznel saydığından yanlıştır. B seçeneği felsefi bilginin kesin/evrensel sonuçlara ulaştığını öne sürdüğünden kaynağın içeriğiyle çelişir. D seçeneği felsefi soruların evrenselliğini reddederek kaynakta verilen bilgiyle doğrudan çelişir. E seçeneği ise bilimsel soruları öznel olarak nitelendirdiğinden yanlıştır.
6. Parçada, felsefi meselelerin farklı dönem ve toplumlarda yeniden ele alınabildiği, ancak değerlendirmelerin düşünürlerin bakış açılarına göre değiştiği belirtilmektedir. Bu nedenle ortak nitelik taşıyan problem alanıyla kişisel nitelik taşıyan değerlendirmeler birlikte bulunur. C seçeneği ise cevapların değişmez olduğunu ileri sürdüğü için parçadaki öznel değerlendirme vurgusuyla çelişir.
7. Parçada varlığın yapısı, bilginin imkânı, doğru eylem ve doğru düşünme başlıkları ayrı problem türleri olarak verilmiştir. Bunlar sırasıyla metafizik, epistemoloji, etik ve mantık alanlarına karşılık gelir. B seçeneğinde yer alan bilim felsefesi, din felsefesi ve estetik felsefenin ilgili alanları arasında bulunsada verilen başlıca dördlüyü oluşturmaz.